

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2312

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de minister van Justitie over *de lage aangiftecijfers met betrekking tot misdrijven*. (Ingezonden 16 februari 2009)

1

Bent u op de hoogte van het feit dat van slechts 28% van de in de periode 2005–2008 gepleegde misdrijven bij de politie aangifte wordt gedaan?¹

2

Deelt u de mening dat het schrikbarend is dat bijvoorbeeld van slechts 7% van de zedenmisdrijven en van slechts 33,9% van de mishandelingen bij de politie aangifte wordt gedaan?

3

Hoe verhouden deze cijfers zich tot de aangiftecijfers in de periode 1995–2005?

4

Hoe verklaart u deze lage cijfers? Bestaat er voldoende inzicht in de redenen waarom slachtoffers zo weinig aangifte doen? Zo nee, wilt u dan daarnaar alsnog onderzoek laten doen? Zo ja, wat gaat u doen om de aangiftebereidheid te verbeteren?

5

Wilt u ook in het bijzonder onderzoek laten doen naar de mate waarin slachtoffers vertrouwen hebben dat de politie daadwerkelijk iets met hun

aangifte gaat doen en dat het daadwerkelijk tot berechting van de daders komt? Zo nee, waarom niet?

¹ CBS webmagazine, 9 februari 2009: «Vaker aangifte bij vermogensdelict dan bij geweldsdelict».

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) en minister **Ter Horst** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 14 april 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1816

1

Ja, ik ben op de hoogte van wat het CBS concludeert.

2

Ik vind het inderdaad ernstig dat gewelds- en zedendelicten slechts in bescheiden mate tot aangifte bij de politie leiden terwijl dit voor vermogensdelicten niet het geval is.

3

De cijfers over het aangiftegedrag in het CBS webmagazine zijn gebaseerd op informatie uit de Veiligheidsmonitor Rijk. Dit onderzoek, dat wordt uitgevoerd door het CBS in samenwerking met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie, wordt pas sinds 2005 jaarlijks uitgevoerd. Vanaf 2008 is de Veiligheidsmonitor Rijk overgegaan in de Integrale Veiligheidsmonitor die

ook op lokaal niveau kan worden uitgevoerd. De voorganger van de Veiligheidsmonitor Rijk was de Politiemonitor Bevolking. Hieruit blijkt dat de gemiddelde aangiftebereidheid tussen 1993 en 2005 is afgenomen van 32,5% tot 29,1%. Ook uit deze cijfers blijkt een groot verschil tussen vermogens- en geweldsdelicten.

4

Er is op het onderwerp aangiftebereidheid al veel onderzoek gedaan. Op basis hiervan kan in algemene termen worden geconstateerd dat de aangiftebereidheid afneemt naarmate delicten de directe persoonlijke levenssfeer meer raken en schaamte een rol speelt, zoals bij seksuele delicten. Wanneer er geen sprake is van schaamte neemt de aangiftebereidheid toe naarmate de delicten een grotere emotionele impact hebben, zoals bij tasjesroof. De aangiftebereidheid is hoog bij delicten die economische schade tot gevolg hebben, waarbij een aangifte verplicht is om verhaal te kunnen halen bij de verzekering. Autobeschadigingen, autodiefstal en inbraken zijn hiervan een voorbeeld. Objectgerelateerde delicten buiten de persoonlijke levenssfeer zoals vandalisme leiden vaak niet tot het doen van aangifte. De Veiligheidsmonitor Rijk 2008 biedt tevens inzicht in de redenen waarom vermeende slachtoffers al dan niet

aangifte doen. De meest genoemde redenen om een geweldsdelict niet te melden is dat «het is opgelost», «het toch niets helpt» en de angst voor represailles. Veelgenoemde redenen voor niet-aangifte in het algemeen zijn onder meer dat «het toch niets helpt», «het is opgelost» en «het niet belangrijk was».

In 2008 hebben de Ministeries van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van anonimiteit in het strafproces voor slachtoffers en getuigen die represailles van de dader vrezen. In de beleidsreactie van 1 oktober 2008 op deze verkenning hebben de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en ik de belangrijkste aanbevelingen overgenomen, zoals het verruimen van het gebruik van domiciliekeuze, het onderzoeken van het gebruik van een uniek identificatienummer en informatieverstrekking aan (potentiële) slachtoffers over de mogelijkheden van anonimiteit in het strafproces.

Een van de maatregelen van het Programma Veilige Publieke Taak van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is het vergroten van de aangiftebereidheid door werknemers met een publieke taak. Binnen het programma wordt ook onderzoek gedaan naar de aangiftebereidheid, onder andere naar de redenen van het wel of niet aangeven van delicten. De uitkomsten van dat onderzoek worden later dit jaar verwacht. Met het project *Hate Crimes* streeft de politie naar het vergroten van de aangiftebereidheid van hate crimes, zoals homofobe of raciale geweldsdelicten. Dit project is deels gefinancierd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en biedt onder andere de mogelijkheid om online anoniem incidenten te melden. De politie zal aan het Openbaar Ministerie voorstellen doen hoe binnen het project ook aandacht kan worden besteed aan de mogelijkheid om (beperkt) anoniem aangifte te doen door middel van domiciliekeuze. De pilot is in 2008 gestart in de regionale politiekorpsen Amsterdam-Amstelland en Gelderland-Zuid. Indien de resultaten positief zijn, zal het project landelijk uitgerold worden.

5

De resultaten van de Integrale Veiligheidsmonitor meting 2008 zullen eind maart 2009 door het CBS worden gepubliceerd. Publicatie door de deelnemende gemeenten van lokale uitkomsten verwacht ik in april en mei. Op basis van deze cijfers ontstaat een actueel inzicht in de ontwikkeling van de veiligheidsgevoelens en tevredenheid over de politie en andere partners in de veiligheidsketen.¹ Een nadere analyse van deze resultaten zal aan uw kamer worden aangeboden. Uw vraag over nader onderzoek kan het beste op dat moment worden besproken.

Ondertussen zijn er vanuit de ministeries van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties reeds verschillende initiatieven opgezet om meer vertrouwen in de politie en een hogere aangiftebereidheid te creëren. Deze voorwaarden zijn nodig om het opsporingsapparaat in Nederland goed te laten functioneren. Twee voorbeelden van initiatieven om het vertrouwen en aangiftebereidheid te verhogen zijn: *burgernet* en *sms-alert*. Voor beide initiatieven zijn er pilotprojecten opgestart en wanneer deze positief geëvalueerd worden, zullen *burgernet* en *sms-alert* landelijk ingevoerd worden

¹ In de vragenlijst van de Integrale veiligheidsmonitor is een afzonderlijk vragenblok opgenomen over aangiftegedrag en over de tevredenheid over het laatste politiecontact. Deze vragenblokken worden verplicht op landelijk en regionaal niveau en facultatief op lokaal niveau gebruikt.